

KONU: Koruma

ODTÜ MİMARLIK FAKÜLTESİ
MİMARLIK BÖLÜM GÖRÜŞÜ

Hazırlayan: Dr. Nimet Özgönül

GİRİŞ:

Koruma kavramı, gelişme ve kalkınmayı engelleyici değil; gelişme ve kalkınmaya içerik ve ivme kazandırıcı bir nitelik taşımakta, kültürel sürekliliğin bir ögesi, çağdaşlık ve evrenselliğe götüren bir süreç olmakta, eski ile yeninin birbirine karşıt olmadığı bütünlüycü bir nitelik göstermektedir. Bu bağlamda:

- korumanın çok yönlü aktif bir sorumluluk gerektirdiği,
- kamu yararına bir hizmet olduğu,
- kuşaklar boyu kültür bilincinin yaratılmasına yönelik olarak değerlendirilmesinin gerektiği kabul edilmektedir.

Bu kabul, bizi, korumanın kültürel bilinçten soyutlanamayacağı düşüncesi ile ve kimlik arayışına yardımcı olmak üzere **Korumada neredeyiz, gelecekte ne olacak?** sorularına yanıt aramaya zorlar. Bu konuda atılacak ilk adım, korumanın bugünkü resminin çıkartılması, daha sonra korumanın globalleşen dünya çerçevesinde yeniden ele alınması ve ülke için ulusal ve uluslararası normlar çerçevesinde yeniden tanımlanmasıdır. Yani gelişme ve değişime koşut olarak Koruma da değişim göstermeli ve yeniden yapılanmalıdır. Bu çerçevede öncelikle toplum olarak (akademik kurumlar, korumadan sorumlu kurum kuruluşlar, sivil toplum örgütleri, yerel yönetimler vb.) görevimizin:

A) durum tespitinde;

- mevcut durumu belgelemek,

B) analiz aşamasında;

- sorun ve olanakları tanımlamak,

C) değerlendirmede;

- vizyonu belirlemek,
- korumada geleceğe yönelik eylemleri tanımlamak ve

D) uygulamada müdahalelere geçmek olduğu söylenebilir. Bu bağlamda alınacak önlemler, kısa erimli ve uzun erimli olarak tanımlanmalıdır.

Korumada teorik çerçeveyi oluşturan ve uzmanları yetiştiren akademik kurumların, korumanın her boyutunda da etkin olması gerekir ve bu kurumlara en az yasa ile korumanın devlet nezdinde sorumlusu olan Kültür Bakanlığı kadar büyük görevler düşmektedir.

Üniversitelerin işlevlerini, eğitim, araştırma ve uygulama olarak tanımlarsak; birinci sırada yer alan eğitim işlevinde Üniversitelere ülke çapında büyük sorumluluklar yüklenmektedir. Koruma konusunun hassas olması, korumadan sorumlu kişilerin tesbit, araştırma ve değerlendirme çalışmalarını uzun süre sabırla ve günün teknolojisinin gerektirdiği ölçüde bilimsel verilere dayanmasını ve disiplinlerarası işbirliğini zorunlu kılmaktadır. Uygulamada ise operasyonu (müdahaleyi) yapacak olan kişilerin sonradan doğabilecek olan sorunlara karşı önlem alması da disiplinlerarası ve kurumlar arası işbirliğini ve koordinasyonu gerektirmektedir.

¹ Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurultayı.14-16 Mart 1990. Kültür Bakanlığı Yayını, Ankara, sf.119.

